FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT GEORGIOS COSMAS

föredraget den 23 mars 1995 *

I — Målet vid den nationella domstolen — Tolkningsfrågorna

1. I mars månad 1987 avgav bolaget Thyssen Haniel Logistic GmbH (nedan kallat "Thyssen") en tulldeklaration avseende import av vissa varor. Varorna härrörde från ett tullager och beskrevs som "Amino Acid AA Mixture Peco" (sterila aminosyreblandningar, som i doserad pulverform är avsedda för användning vid framställning av infusionslösningar). Thyssen deklarerade varorna som "övriga medikamenter som inte föreligger i förpackningar för försäljning i detaljhandeln" hänförliga till tulltaxenummer 3003 290 90 i den tyska tulltaxan (motsvarande undernummer 3003 A II b i gemensamma tulltaxan) [1]. Hauptzollamt Hamburg-St. Annen (nedan kallad "Hauptzollamt") fann emellertid att varorna var att betrakta som "övriga livsmedelsberedningar" enligt undernummer 2107 i gemensamma tulltaxan och påförde tull på grundval av denna klassificering. Thyssen väckte talan mot beslutet vid Finanzgericht Hamburg. Finanzgericht biföll bolagets talan då den ansåg att de omtvistade varorna var hänförliga till undernummer 3003 A II b i gemensamma tulltaxan. Hauptzollamt överklagade domen till Bundesfinanzhof, vilken fann att det rådde osäkerhet beträffande den rätta tolkningen av de aktuella numren i gemensamma tulltaxan. Bundesfinanzhof har följaktligen beslutat att förklara målet vilande och begärt att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande beträffande följande frågor:

"1) Skall gemensamma tulltaxan tolkas på så sätt att begreppet 'medikamenter' i tulltaxenummer nr 3003 (nedan undernummer 3003 A II b) skall anses omfatta produkter som består av sterila blandningar av olika aminosyror, som i doserad pulverform används vid framställning av infusionslösningar?

2) Om svaret är nekande önskas svar på följande fråga: Skall 1987 års gemensamma tulltaxa tolkas på så sätt att varorna enligt fråga 1 skall anses utgöra 'övriga livsmedelsberedningar' enligt tulltaxenummer nr 2107?".

* Originalspråk: grekiska.

1 — Tulltaxenummer och undernummer hänvisar till gemensamma tulltaxan i den lydelse som var gällande vid deklarationstidpunkten, jfr bilagan till rådets förordning (EEG) nr 3618/86 av den 24 november 1986 om ändring av förordning (EEG) nr 3331/85 om ändring av förordning (EEG) nr 950/68 om gemensamma tulltaxan (EGT nr L 345, 8.12.1986, s. 1). [Övers. anm.: Vid översättningen fanns inga svenska versioner att tillgå.]

II — De relevanta numren i gemensamma tulltaxan — Rättsfrågorna

2. Kapitel 21 i gemensamma tulltaxan har rubriken "Diverse ätbara beredningar" och omfattar tulltaxenummer 2102 ("Extrakter, essenser och koncentrat av kaffe, te eller matte samt beredningar på basis av dessa produkter eller på basis av kaffe, te eller matte; rostad cikoriarot och andra rostade kaffesurrogat samt extrakter, essenser och koncentrat av dessa produkter"), tulltaxenummer 2103 ("Senapspulver och beredd senap"), 2104 ("Såser samt blandningar för smaksättningsändamål av såser"), 2105 ("Soppor och buljonger samt beredningar för tillredning av soppor eller buljonger; homogeniserade sammansatta livsmedelsberedningar"), 2106 ("Jäst (aktiv eller inaktiv); beredda bakpulver") och slutligen tulltaxenummer 2107, som enligt sin ordalydelse avser "Livsmedelsberedningar, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans". Enligt de inledande anmärkningarna till kapitel 21 (anmärkning 1 d) omfattar kapitlet bl. a. inte "jäst som föreligger som medikament samt andra produkter enligt nr 3003".

3. Till kapitel 30 i gemensamma tulltaxan, som har rubriken "Farmaceutiska produkter", hör bland annat tulltaxenummer 3003, som enligt sin ordalydelse omfattar "medikamenter, även för veterinärt bruk". Undernummer 3003 A omfattar särskilt medikamenter "som inte föreligger i förpackningar för försäljning i detaljhandeln: I. Innehållande jod eller jodföreningar, II. Andra: a) Innehållande penicilliner, streptomyciner eller derivat därav: 1. Innehållande penicilliner eller penicillinderivat, 2. Andra, b) Andra". Enligt de inledande anmärkningarna till kapitel 30 (anmärkning 1) skall "a) blandade produkter för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk, b) oblandade produkter som kan användas för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk, vilka föreligger i avdelade doser eller i förpackningar för försäljning i detaljhandeln som anger att produkterna är avsedda för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk" betraktas som medikamenter hörande till nummer 3003. I samma anmärkningar fastslås uttryckligen att nummer 3003 inte omfattar "födoämnen och drycker (t. ex dietiska, berikade eller för diabetiker avsedda födoämnen, näringstillskott, stärkande drycker och mineralvatten)".

4. I tulldeklarationen beskrev Thyssen, som nämnts ovan, varorna som skulle förtullas som "sterila aminosyreblandningar, som i doserad pulverform är avsedda för användning vid framställning av infusionslösningar". Av de upplysningar som lämnats i beslutet om hänskjutande och av parternas skriftliga yttranden i förevarande mål kan utläsas att den rättsliga stridsfråga som har uppkommit i samband med klassificeringen av de aktuella varorna gäller följande: Medan Thyssen anser att det avgörande kriteriet vid klassificeringen är att den aktuella blandningen är avsedd för framställning av infusionslösningar som används för att tillföra konstgjord näring parenteralt, anser tullmyn-

digheten däremot att blandningen på grund av sin sammansättning skall anses utgöra "livsmedelsberedningar". Blandningen skulle nämligen vid deklarationstidpunkten inte kunna betraktas som en färdig produkt för att tillföra näring på konstgjord väg. Blandningen kunde inte heller betraktas som en icke färdigbehandlad infusionslösning (enligt tullmyndighetens uppfattning var det möjligt att framställa en annan produkt av blandningen). Den viktigaste rättsfrågan i förevarande mål är således följande: 1) Skall vid klassificeringen av den omtvistade produkten hänsyn enbart tas till dess sammansättning eller skall även ändamålet för vilket den är avsedd beaktas härvid? 2) Om användningsområdet skall betraktas som ett avgörande kriterium vid klassificeringen, vilken betydelse har då Hauptzollamts påstående att varan vid förtullningstidpunkten kunde ha flera användningsområden?

III — Svaret på den nationella domstolens frågor

5. Klassificering av varor skall, enligt domstolens fasta rättspraxis [2], av rättssäkerhets- och kontrollskäl i allmänhet ske på grundval av varornas objektiva kännetecken och egenskaper, såsom dessa framgår av tulltaxenummer i gemensamma tulltaxan och anmärkningar till avsnitt eller kapitel. Vid en genomgång av denna rättspraxis framgår det att domstolen vid bedömningen av vad som utgör "objektiva kännetecken och egenskaper" framför allt fäster vikt vid kännetecken och egenskaper som hör samman med produktens sammansättning [3], det vill säga vid det som först och främst kan kontrolleras (eller undersökas) vid förtullningen. I nämnda rättspraxis erkännes emellertid att när ett tulltaxenummer i gemensamma tulltaxan eller anmärkningarna därtill uttryckligen nämner andra kriterier än de ovan berörda har även dessa betydelse för klassificeringen av varan. Sådana kriterier kan utgöras av framställningsprocessen för varan [4], men även av dess användningsområde [5], som i det fallet betraktas som ett objektivt kriterium för klassificering [6]. Som dom-

2 — Se bl. a. domen av den 9 augusti 1994, Neckermann Versand (C-395/93, Rec. s. I-4027, punkt 5), domen av den 31 mars 1992, Hamlin Electronics (C-338/90, Rec. s. I-2333, punkt 8), domen av den 7 maj 1991, Post (C-120/90, Rec. s. I-2391, punkt 11), domen av den 25 maj 1989, Weber (40/88, Rec. s. 1395, punkt 13), samt domen av den 17 mars 1983, Dinter (175/82, Rec. s. 969, punkt 10).

3 — Se exempelvis Weberdomen, nämnd ovan, punkterna 19 och 20.

4 — Se exempelvis domstolens dom av den 16 juni 1994, Develop Dr. Eisbein (C-35/93, Rec. s. I-2655, punkt 18), och domen av den 2 augusti 1993, Jepsen Stahl (C-248/92, Rec. s. I-4721, punkterna 9 och 10).

5 — Se domen av den 3 juni 1992, Parma (C-246/90, Rec. s. I-3467, punkt 20), domen av den 18 april 1991, WeserGold (C-219/89, Rec. s. I-1895, punkt 9), och domen av den 16 december 1976, Industriemetall Luma (38/76, Rec. s. 2027, punkt 7), samt domen av den 14 december 1972, Van de Poll (38/72, Rec. s. 1329, punkterna 4 och 5). Se även domen Neckermann Versand, nämnd ovan, punkt 7—9, samt domen av den 1 juli 1993, Astro-Med (C-108/92, Rec. s. I-3797, punkt 8), domen av den 4 december 1990, Shimadzu Europa (C-218/89, Rec. s. I-4391, punkt 10 ff.), och domen av den 26 mars 1981, Ritter (114/80, Rec. s. 895, punkt 7—9).

6 — Se domen av den 1 april 1993, Emsland-Stärke (C-256/91, Rec. s. I-1857, punkt 16) och domen av den 23 mars 1972, Henck (36/71, Rec. s. 187, punkt 4). Se även domen av den 8 maj 1974, Osram (183/73, Rec. s. 477, punkt 5).

stolen indirekt har anmärkt [7] är det tillräckligt härvid att det rör sig om en inneboende egenskap hos varan.

6. Tulltaxenummer 2107 i gemensamma tulltaxan ("Livsmedelsberedningar, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans") definierar inte begreppet "livsmedelsberedningar". De anmärkningar som inleder kapitel 21, till vilket numret hör, innehåller inte heller någon definition av detta begrepp [8], men de undantar dock jäst som föreligger som medikament samt andra varor som hör till tulltaxenummer 3003 (jfr anmärkning 1 d) från tillämpningsområdet för kapitel 21. Enligt de förklarande noterna till Tullsamarbetsrådets (nedan kallat "TSR") nomenklatur angående tulltaxenummer 2107 [9] skall som "livsmedelsberedningar" anses, förutsatt att de inte omfattas av andra tulltaxenummer i nomenklaturen, dels (avsnitt A) produkter som skall användas som livsmedel antingen direkt eller efter tillredning, dels (avsnitt B) produkter som helt eller delvis består av näringsämnen och som används vid framställning av drycker eller livsmedel. Som exempel på den senare kategorin av livsmedel nämns i de förklarande noterna blandningar av kemikalier (t. ex. organiska syror) med näringsämnen (t. ex. mjöl och socker) som skall tillsättas andra livsmedelsberedningar antingen som beståndsdelar i dessa beredningar eller för att förbättra vissa av deras egenskaper. Vid en tolkning av tulltaxenummer 2107 i gemensamma tulltaxan i ljuset av ovannämnda förklarande noter skall en viss bestämd livsmedelsberedning följaktligen anses omfattas av detta tulltaxenummer om den under alla förhållanden helt eller delvis består av näringsämnen och dessutom skall användas som livsmedel, antingen direkt eller efter tillredning, eller skall tillsättas ett annat livsmedel antingen som beståndsdel i detta livsmedel eller för att förbättra vissa av livsmedlets egenskaper.

7. Tulltaxenummer 3003 i gemensamma tulltaxan innehåller ingen definition av begreppet "medikamenter". Icke desto mindre visar bruket av prepositionen "för" ("medikamenter, även för veterinärt bruk") enligt min mening tydligt att det inte är varans sammansättning (som emellertid återigen får betydelse vid klassificeringen enligt de olika undernumren) utan användningsområdet som i princip används som klassificeringskri-

7 — Se domen av den 10 juli 1986, Kleiderwerke Hela Lampe (222/85, Rec. s. 2449, punkt 15), och domen av den 15 maj 1986, Mikx (90/85, Rec. s. 1695, punkt 15). Se även domen av den 18 september 1990, Farfalla Flemming (C-228/89, Rec. s. I-3387, punkterna 20 och 22).

8 — Angående betydelsen av de anmärkningar som inleder kapitlen i gemensamma tulltaxan för tolkning av tulltaxenumren, se bl. a. domen av den 2 juni 1994, Techmeda (C-356/93, Rec. s. I-2371, punkt 28), och domen av den 19 maj 1994, Siemens Nixdorf (C-11/93, Rec. s. I-1945, punkt 12).

9 — Enligt domstolens fasta rättspraxis (se exempelvis domen Siemens Nixdorf, nämnd ovan, punkt 12, samt domen av den 30 januari 1992, SuCrest (C-14/91, Rec. s. I-441, punkt 10), domen av den 18 september 1990, Vismans Nederland (C-265/89, Rec. s. I-3411, punkt 18), domen av den 4 juli 1985, Drünert (167/84, Rec. s. 2235, punkt 14) och domen av den 11 februari 1982, Chem-Tec (278/80, Rec. s. 439, punkt 14) utgör de förklarande noterna till TSR-nomenklaturen viktiga tolkningsdata vid tolkningen av gemensamma tulltaxan. Domstolen har dock även framhållit att dessa noter inte är bindande i rättslig mening, varför det i varje enskilt fall måste undersökas om de befinner sig i överensstämmelse med själva bestämmelserna i gemensamma tulltaxan och inte ändrar dess innehåll (se särskilt den ovan nämnda domen av den 16 juni 1994, Develop Dr. Eisbein, punkt 21, och hänvisningarna däri).

terium för det aktuella numret. Denna ståndpunkt finner stöd i de ovan nämnda inledande anmärkningar till kapitel 30 i gemensamma tulltaxan (se ovan punkt 3) enligt vilka (anmärkning 1 a och 1 b) begreppet "medikamenter" i tulltaxenummer 3003 skall förstås på så sätt att det omfattar varor som har blandats för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk (*en vue* d'usages thérapeutiques ou prophylactiques), och oblandade produkter som kan användas för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk, vilka föreligger i avdelade doser eller i förpackningar för försäljning i detaljhandeln som anger att produkterna är avsedda för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk (*en vue* d'usages thérapeutiques ou prophylactiques). Man kan slutligen konstatera att det råder en fullständig överenstämmelse mellan ordalydelsen av det aktuella numret i gemensamma tulltaxan och de förklarande noterna från TSR till tulltaxenummer 3003, enligt vilka med "medikamenter" avses preparat som används i terapeutiskt eller profylaktiskt *syfte*, till invärtes eller utvärtes bruk, för människor eller för djur [10].

8. Det kan mot ovan redovisad bakgrund inte bestridas att i vart fall preparater som används för att bota eller förebygga vissa bestämda sjukdomar får anses utgöra "medikamenter" i den mening som avses i tulltaxenummer 3003 i gemensamma tulltaxan. Domstolen har för övrigt fastslagit [11] att ett preparat med klart beskrivna terapeutiska och framförallt profylaktiska egenskaper omfattas — om dess verkan är koncentrerad till *bestämda funktioner* i den mänskliga organismen — av tulltaxenummer 3004 i gemensamma tulltaxan (som i den för år 1990 gällande utgåvan av gemensamma tulltaxan omfattade "medikamenter, ... bestående av blandade eller oblandade produkter, för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk ..."). Emellertid skall enligt min uppfattning även sådana preparat anses omfattas av tulltaxenummer 3003 som utan att ha någon egentlig terapeutisk eller profylaktisk verkan på en viss bestämd sjukdom dock används av läkarvetenskapen för att behandla en bestämd störning av organismens funktioner som antingen endast utgör en symptom på en bestämd sjukdom eller som inträder som en följd av behandlingen av en bestämd sjukdom. Dessa överväganden för logiskt till den slutsatsen att ett preparat som används vid infusion för att tillföra parenteral konstgjord näring i samband med behandlingen av ett tillstånd där organismens funktioner är påverkade i sådan utsträckning att näring på naturlig väg (d. v. s. genom munnen) inte längre är möjlig, skall anses utgöra ett "medikament" som är hänförligt till tulltaxenummer 3003 i gemensamma tulltaxan även om

10 — Begreppet "medikamenter" i den mening som avses i nummer 3003 i gemensamma tulltaxan är inte liktydig med begreppet "medikamenter" som används i rådets direktiv 65/65/EEG av den 26 januari 1965 om tillnärmning av lagstiftning om medicinska specialiteter (EGT nr 22, 1965, s. 369). Skillnaden kan förklaras med den senare rättsaktens särskilda syften. Domstolen har även fastslagit (se bl. a. domen av den 30 november 1983, Van Bennekom (227/82, Rec. s. 3883, punkterna 14 och 17), domen av den 16 april 1991, Upjohn (C-112/89, Rec. s. I-1703, punkt 16), och domen av den 28 oktober 1992, Ter Voort (C-219/91, Rec. s. I-5485, punkt 16) att direktiv 65/65 som inte har bara har till syfte att undanröja hindren för den gränsöverskridande handeln med medicinska specialiteter inom gemenskapen, utan även att förverkliga det viktiga syftet att skydda folkhälsan (i artikel 1.2 första och andra stycket), definierar begreppet "medikamenter" som omfattande inte bara medikamenter som har en egentlig profylaktisk eller terapeutisk verkan, utan även produkter som inte är tillräckligt effektiva eller som inte har den verkan som konsumenterna har rätt att förvänta sig med hänsyn till vad som förespeglats. Direktivet skall således skydda konsumenterna inte bara mot skadliga eller giftiga medikamenter utan även mot en rad preparat som används i stället för verksamma botemedel. Nummer 3003 i gemensamma tulltaxan omfattar däremot bara sådana preparat som *faktiskt skall användas* för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk (se även i detta hänseende punkt 7 i generaladvokat Gulmanns förslag till avgörande i Bioforce-målet, domen av den 14 januari 1993 (C-177/91, Rec. s. I-45)).

11 — Se den ovan nämnda Bioforcedomen, särskilt punkterna 10 och 12. Se även punkt 4—5 i generaladvokat Gulmanns förslag till avgörande i målet.

det, om hänsyn endast tas till sammansättningen, uteslutande består av näringsämnen. Denna slutsats står i fullständig överensstämmelse med TSRs förklarande noter till tulltaxenummer 3003 i gemensamma tulltaxan, vilket, trots att det däri anges att numret inte omfattar "livsmedel som enbart innehåller näringsämnen", dock slår fast att (avsnitt A 4) "medikamenter" även omfattar preparat för näringsändamål som intages på annat sätt än oralt [12].

9. Slutsatsen av ovanstående överväganden beträffande användningsområdet för de aktuella tullnumren kan sammanfattas enligt följande: 1) Ett preparat som helt eller delvis består av näringsämnen skall hänföras till tulltaxenummer 2107 i gemensamma tulltaxan, om det inte kan hänföras till något annat tulltaxenummer i kapitel 21, och det skall användas till människoföda att intas på naturlig väg, direkt eller efter en viss beredning, eller skall tillsättas ett annat livsmedel. 2) Ett sådant preparat skall hänföras till tulltaxenummer 3003 om det skall användas vid infusion för att tillföra parenteral konstgjord näring på grund av att det föreligger vissa störningar i organismens funktioner som omöjliggör näring på naturlig väg.

10. Ovannämnd slutsats är inte tillräcklig för att besvara de av Bundesfinanzhof framställda frågorna. Thyssens deklaration rörde — som anförts ovan — inte ett preparat som var avsett att användas direkt vid infusioner för att tillföra konstgjord näring, utan en blandning av aminosyror i pulverform avsedd *för framställning av* infusionslösningar. Enligt vad Hauptzollamt upplyst vid förfarandet inför Bundesfinanzhof var det vid tidpunkten för förtullning möjligt att bearbeta den omtvistade varan på ett annat sätt, för att framställa en annan vara. Vilken betydelse har denna upplysning för varans klassificering?

11. I princip tullklassas aminosyror i gemensamma tulltaxan under "organiska kemikalier" i kapitel 29 (undernummer 2923 D). Icke desto mindre framgår det indirekt av beslutet om hänskjutande att de aminosyror som ingår i sammansättningen av den blandning som har importerats av Thyssen är

12 — Enligt denna förklarande not är det dock uteslutet att tullklassa preparat avsedda för konstgjord näring under nummer 3005 ("andra farmaceutiska produkter och artiklar") i gemensamma tulltaxan. Vidare omfattar nummer 3005, enligt de anmärkningar som inleder kapitel 30, *endast* de i anmärkning 3. a—3. g nämnda varorna. Enligt de förklarande noterna från TSR till tulltaxenummer 3005 är detta en uttömmande uppräkning.

ämnen med näringsvärde [13] [14]. Även kommissionen har framfört denna synpunkt i sitt skriftliga yttrande till domstolen (s. 10 ff.) genom att bland annat anföra följande: 1) Enligt vad som upplysts i beslutet om hänskjutande utgör aminosyror en väsentlig beståndsdel i proteiners sammansättning. 2) Enligt TSRs förklarande noter till tulltaxenummer 3003 är proteiner ett av de viktigaste näringsämnena i livsmedel. Mot denna bakgrund skulle blandningen, om dess användning hängde olösligt samman med dess särskilda egenskaper — det vill säga att den endast kunde användas för att tillföra mänsklig näring på naturlig väg, direkt eller efter en viss beredning, eller som tillsats i ett annat livsmedel — i enlighet med det ovan anförda få anses hänförlig till tulltaxenummer 2107 i gemensamma tulltaxan [15], eftersom den blotta möjligheten av en annan användning av produkten saknar betydelse. I så fall skulle den fortsatta klassificeringen av produkten ske enligt ett av undernumren till tulltaxenummer 2107 på grundval av de i undernumren angivna kriterierna och de konkreta omständigheterna i målet, som det under alla förhållanden ankommer på den nationella domstolen att ta ställning till.

13 — I den ovan nämnda domen i SuCrest-målet, punkt 10, fastslog domstolen (förvisso inom ramen för tolkning av tulltaxenumren i den kombinerade nomenklatur som infördes den 1 januari 1988 genom rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 (EGT nr L 256, 1987, s. 1) att begreppet "ämnen med näringsvärde" kunde omfatta kemikalier. Det kan noteras att det i TSRs förklarande noter till kapitel 38 ("diverse kemiska produkter") i det harmoniserade varubeskrivnings-och varunomenklatursystemet (som utgjorde grunden för den kombinerade nomenklatur som infördes den 1 januari 1988) uttryckligen nämns att begreppet "näringsämnen och andra ämnen med näringsvärde" även omfattar "essentiella aminosyror". Bundesfinanzhof synes dessutom i näst sista stycket i beslutet om hänskjutande hänvisa till sistnämnda förklarande noter (jfr även kommissionens förordning (EEG) nr 2061/89 av den 7 juli 1989 om klassificering av vissa varor i Kombinerade nomenklaturen (EGT nr L 196, s. 5) där olika preparat i form av tabletter innehållande bl. a. aminosyror som används för att avhjälpa effekterna av brister i kosten i bilagan betecknas som kosttillskott och därför hänförs till motsvarande nummer i Kombinerade nomenklaturen).

14 — Hauptzollamt nämner i sina yttranden till domstolen att Bundesfinanzhof i sin beskrivning av den omtvistade blandningen använder beteckningen "doserad" ("... doserade, sterila blandningar ... i pulverform"), som särskilt används om medikamenter, varigenom Bundesfinanzhof föregripit svaret på de frågor den framställt till domstolen. Det saknas stöd för denna ståndpunkt. Det kan för det första framhållas att i enlighet med de anmärkningar som inleder kapitel 30 i gemensamma tulltaxan (se punkt 1 a och 1 b) har frågan om en viss produkt är doserad (en likformig fördelning av vissa produkter i de mängder som är anpassade till den tilltänkta användningen, se TSRs förklarande not B a till nummer 3003) endast betydelse för klassificering under nummer 3003 såvitt gäller *oblandade produkter*. Den omtvistade varan är emellertid en blandning av aminosyror, det vill säga en produkt som "har blandats" i den mening som avses i de ovannämnda noterna. Anmärkning 1 A 2 som inleder kapitel 30, och genom vilken bl. a. varor som hör till kapitel 29 (som aminosyror i princip tillhör) betraktas som "oblandade produkter", rör *inte bara* vissa varor som nämns i kapitel 29 och motsvarande produkter i enlighet med definitionerna i de anmärkningar som inleder detta kapitel, utan även *blandningar* av dessa produkter (se anmärkning 1 som inleder kapitel 29 och TSRs "allmänna kommentarer" till denna bestämmelse). Oberoende härav framgår det enligt min mening dessutom av beslutet om hänskjutande sett i dess helhet att när Bundesfinanzhof använder beteckningen "doserad" vill den inte därmed uttrycka att den blandning som deklarerats till förtullning var likformigt fördelad i de mängder i vilka den skulle användas för framställning av infusionslösningar, utan bara att aminosyrorna som blandningarna består av förekommer i bestämda proportioner (se även kommissionens utredning av denna fråga, s. 14 i kommissionens yttrande).

12. Det framgår emellertid varken av Hauptzollamts yttrande till domstolen eller av handlingarna i målet att den av Thyssen importerade blandningen faktiskt skulle användas till människoföda att intas på naturlig väg, direkt eller efter en viss bered-

15 — Se även TSRs förklarande noter till tulltaxenummer 2107 (avsnitt B, punkt 10) enligt vilka "proteinhydrolysater huvudsakligen bestående av en blandning av *aminosyror* och natriumklorid, som används som tillsats till livsmedel (exempelvis som smakämne)" skall anses som livsmedelsberedningar.

ning, eller att den skulle tillsättas en annan livsmedelsberedning [16]. Däremot finner Bundesfinanzhof enligt beslutet om hänskjutande att det "ligger närmare till hands att anta att produkterna på grund av deras beskaffenhet är avsedda att användas uteslutande i ett medicinskt sammanhang". Denna betraktelse i beslutet om hänskjutande stämmer överens med rapporten av den 22 mars 1991 från "Institut Fresenius — Chemische und biologische Laboratorien GmbH" som Thyssen åberopat i sitt yttrande till domstolen, i vilket det påpekats att rapporten åberopats av Thyssen redan i förfarandet vid den nationella domstolen. Enligt denna rapport, som även kommissionen har hänvisat till, är användningen av en blandning av aminosyror av samma beskaffenhet som den omtvistade blandningen, som föda för människor, om än möjlig, dock "högst osannolik" ur ekonomisk synvinkel "därför att varans höga grad av mikrobiologisk och kemisk renhet, som har uppnåtts till priset av höga omkostnader, och det förhållandet att varan är febernedsättande faktiskt utesluter en sådan användning".

13. Den sistnämnda omständigheten har enligt min mening avgörande betydelse för svaret på de av Bundesfinanzhof framställda frågorna. Om för det första det endast är teoretiskt möjligt att använda en blandning med motsvarande egenskaper som den omtvistade blandningen som mänsklig föda att intas på naturlig väg och denna för det andra används till framställning av infusionslösningar för parenteral konstgjord näring (vilket ingen av parterna synes ha bestridit), återstår det endast att besvara frågan om dessa två omständigheter tillsammans kan utgöra ett kriterium vid klassificeringen av ovannämnd blandning under tulltaxenummer 3003, till vilket preparat som skall användas för konstgjord näring hör av ovan anförda skäl.

14. Jag föreslår domstolen att frågan bör besvaras jakande. Jag har redan tidigare i mitt förslag (se ovan, punkt 5) påpekat att det indirekt framgår av domstolens rättspraxis att varans användningsområde kan utgöra ett objektivt kriterium för klassificering, när användningsområdet hänger oupplösligt samman med varan. Det framgår av ovannämnd rapport från Institut Fresenius att det är i praktiken uteslutet att använda en blandning av sådan beskaffenhet som förevarande blandning som mänsklig föda att intas på naturlig väg, på grund av egenskaper som hänger oupplösligt samman med blandningen (hög grad av mikrobiologisk och kemisk renhet samt det förhållandet att varan är febernedsättande). Härav kan enligt min mening utläsas att det är just dessa egenskaper, vilka hänger oupplösligt samman med blandningen, som i praktiken betyder att den endast kan ha ett användningsområde, nämligen medicinsk användning vid framställning av infusionslösningar. Detta synes även vara Bundesfinanzhofs slutsats när den som nämnts ovan anmärker att "Domstolen finner det ligga närmare till hands att anta att produkterna *på grund av deras beskaffen-*

16 — Hauptzollamt har inför Bundesfinanzhof anfört att blandningen *kunde* intas oralt i befintlig utformning. Denna omständighet är emellertid inte tillräcklig för att hänföra den till tulltaxenummer 2107. Som har framgått av ovanstående överväganden är det inte tillräckligt skäl för att hänföra ett preparat till detta nummer att preparatet består av näringsämnen. Det måste även rent faktiskt vara avsett att användas som mänsklig föda att intas på naturlig väg. Det framgår av beslutet om hänskjutande att Hauptzollamt beträffande den omtvistade produktens användning endast har anfört, utan att lämna kompletterande upplysningar, att en "annan förbehandling var möjlig".

het [17] är avsedda att användas uteslutande i ett medicinskt sammanhang". Eftersom denna användning hänger oupplösligt samman med blandningens egenskaper, kan den anses utgöra ett objektivt kriterium för klassificering enligt tulltaxenummer 3003 i gemensamma tulltaxan [18] och särskilt (eftersom den förekommer i pulverform och inte i förpackningar för försäljning i detaljhandeln) enligt undernummer 3003 A II b.

15. Sammanfattningsvis anser jag att de av Bundesfinanzhof framställda frågorna bör besvaras på följande sätt: Gemensamma tulltaxan, i dess ändrade lydelse enligt bilagan till rådets förordning nr 3618/86 skall tolkas så, att sådana produkter som doserade, sterila blandningar av olika aminosyror i pulverform avsedda för framställning av infusionslösningar som inte är förpackade för försäljning i detaljhandeln, 1) är hänförliga till tulltaxenummer 3003 (undertulltaxenummer 3003 A II b) om de i praktiken endast har ett användningsområde, nämligen framställning av infusionslösningar, och denna användning hänger oupplösligt samman med blandningens särskilda egenskaper, 2) är hänförliga till tulltaxenummer 2107 om de direkt eller efter beredning skall användas som mänsklig föda att intas på naturlig väg eller skall tillsättas ett annat livsmedel och denna användning hänger oupplösligt samman med blandningens särskilda egenskaper. I sistnämnda fall är blotta möjligheten av en annan användning av ovannämnda produkter (exempelvis till framställning av infusionslösningar) utan betydelse och den närmare klassificeringen enligt undernummer till detta tulltaxenummer skall ske på grundval av de i undernumren angivna kriterierna och de konkreta omständigheterna i målet, som det ankommer på den nationella domstolen att ta ställning till.

16. För fullständighetens skull och för att närmare förklara det resultat jag kommit fram till skall jag tillägga följande: Kommissionen har i sina yttranden till domstolen, på grundval av en analys som på många punkter svarar mot min, hävdat att gemensamma tulltaxan skall tolkas så, att varor av de av Thyssen importerade slaget skall hänföras till tulltaxenummer 3003. Kommissionen tillägger (nederst s. 18 ff. i den franska översättningen) att man skulle nå fram till ett liknande resultat på grundval av en av de allmänna bestämmelserna för tolkning av nomenklaturen i gemensamma tulltaxan, som anges i del 1 avsnitt I A i bilagan till rådets förordning nr 3618/86, som är tillämplig i förevarande fall. Kommissionen har särskilt åberopat den allmänna bestämmelsen i punkt 2 a första meningen ("Anges en vara i ett tulltaxenummer skall varan klassificeras enligt detta tulltaxenummer även när den är inkomplett eller inte färdigarbetad, under förutsättning att varan i detta skick har den kompletta eller färdigarbetade varans huvudsakliga karaktär"), och om man beaktar att den "kompletta och färdigarbetade varan" i detta fall utgörs av infusionslösningen, vilken framställs genom att tillsätta vatten till den omtvistade blandningen, kan denna blandning betraktas som en "inkomplett eller inte

17 — Min kursivering.

18 — Jämför även TSRs förklarande noter till nummer 3003 (punkt B a) enligt vilka detta nummer bl. a. omfattar "redestillerat vatten", i ampuller och "för användning antingen vid direkt behandling av olika sjukdomar ... eller som lösningsmedel *vid framställning av medicinska injektionslösningar*".

färdigarbetad" vara som har den "kompletta eller färdigarbetade" varans huvudsakliga karaktär och som därmed skall hänföras till samma tulltaxenummer.

17. Enligt min uppfattning saknar detta resonemang bärighet av två skäl: 1) Enligt punkt III i TSRs kommentar till den allmänna bestämmelse som kommissionen har åberopat är bestämmelsen med hänsyn till innehållet i de aktuella tulltaxenumren "i allmänhet" inte tillämplig på varor som är hänförliga till numren i avsnitt I — VI, det vill säga kapitel 1—38, i gemensamma tulltaxan. Som kommissionen mycket riktigt har påpekat har domstolen förvisso fastslagit [19] att orden "i allmänhet inte" inte helt utesluter att den aktuella allmänna tolkningsbestämmelsen undantagsvis kan tillämpas på ett tulltaxenummer i kapitel 1—38 i gemensamma tulltaxan, men upplysningarna i målet och kommissionens resonemang ger enligt min mening inte stöd för att anta att det föreligger faktiska omständigheter som kan sägas utgöra en sådan extraordinär situation att tolkningsbestämmelse 2 a blir tillämplig på de i målet aktuella numren i gemensamma tulltaxan. 2) Även bortsett från detta kan jag inte se hur det skulle vara möjligt att påstå att en vara som förekommer *i pulverform och är avsedd för framställning av infusionslösningar* kan anses besitta infusions*lösningens* huvudsakliga karaktär när den under alla förhållanden inte har lösningens mest grundläggande egenskap, nämligen att kunna användas direkt till infusion. Enligt min uppfattning kan den vara som avses i Bundesfinanzhof fråga hänföras till nummer 3003 i gemensamma tulltaxan som ett "medikament", inte på grund av att den är en "icke färdigarbetad vara" som framträder som en huvudsakligen "färdigarbetad vara" (infusionslösning), utan på grund av att den, för så vitt dess användning vid framställning av infusionslösningar hänger oupplösligt samman med dess särskilda egenskaper, i sig själv utgör ett preparat som används för medicinskt bruk för att tillföra näring på konstgjord väg.

IV — Förslag till avgörande

Jag föreslår på ovan anförda grunder att domstolen besvarar de av Bundesfinanzhof framställda frågorna på följande sätt:

"Gemensamma tulltaxan i dess ändrade lydelse enligt bilagan till rådets förordning EEG nr 3618/86 skall tolkas så, att produkter som sådana sterila blandningar av olika aminosyror, vilka i doserad pulverform används vid framställning av infu-

19 — Se domen av den 3 juni 1992, Boehringer Mannheim (C-318/90, Rec. s. I-3495, punkterna 17 och 18). Se även domen av den 30 september 1982, IFF (295/81, Rec. s. 3239).

sionslösningar, och som inte är förpackade för försäljning i detaljhandeln, 1) är hänförliga till tulltaxenummer 3003 (undertulltaxenummer 3003 A II b) om de i praktiken endast har ett användningsområde, nämligen framställning av infusionslösningar, och denna användning hänger oupplösligt samman med blandningens särskilda egenskaper, 2) är hänförliga till tulltaxenummer 2107 om de direkt eller efter beredning skall användas som mänsklig föda att intas på naturlig väg eller skall tillsättas ett annat livsmedel och denna användning hänger oupplösligt samman med deras särskilda egenskaper. I sistnämnda fall är blotta möjligheten av en annan användning av ovannämnda produkter (exempelvis till framställning av infusionslösningar) utan betydelse och den närmare klassificeringen enligt undernummer till detta tulltaxenummer skall ske på grundval av de i undernumren angivna kriterierna och de konkreta omständigheterna i målet, som det ankommer på den nationella domstolen att fastställa."